

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Comisia securitate națională, apărare și ordine publică

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 105

www.parlament.md

25 aprilie 2018

CSN nr. 161

Raport asupra proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (nr.17 din 30.01.2018) lectura I.

În temeiul atribuțiilor funcționale stabilite de Regulamentul Parlamentului, Comisia securitate națională, apărare și ordine publică, sesizată în fond, a examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, înaintat spre examinare Parlamentului de către Guvern.

Prezentul proiect de lege a fost elaborat de către Centrul de Guvernare Electronică și face parte din pachetul de acte normative în domeniul reglementării raporturilor juridice ce apar în procesul schimbului de date și al interoperabilității ce include și proiectul de lege cadru nr.16 din 30.01.18.

Potrivit autorului, scopul principal al proiectului în cauză constă în ajustarea legislației pentru asigurarea utilizării eficiente a platformei de interoperabilitate și facilitarea schimbului de date.

Astfel, autorii propun aplicarea modificărilor și completărilor în 12 legi ce reglementează: secretul comercial, cadastrul bunurilor imobile, accesul la informație, codul vamal, registrele, informatizarea și resursele informaționale de stat, statutul ofițerului SIS, activitatea specială de investigații, protecția datelor cu caracter personal, înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, organizarea activității notarilor și reutilizarea informațiilor din sectorul public.

Proiectul a fost avizat de majoritatea comisiilor parlamentare permanente, de Comisia coraportoare economie, buget și finanțe, direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului. În adresa Comisiei au

parvenit raportul de expertiză anticorupție al Centrului Național Anticorupție și propuneri ale Băncii Naționale a Moldovei.

La data de 15 februarie curent în conformitate cu art. 49¹ din Regulamentul Parlamentului, pe pagina web oficială a Parlamentului a fost plasat anunțul cu privire la consultarea publică, în scopul asigurării transparenței în procesul decizional.

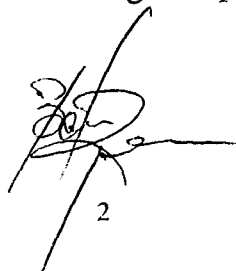
Având în vedere importanța și caracterul complex al raportului de expertiză anticorupție al Centrului Național Anticorupție, reprezentanții Cancelariei de Stat și Centrului de Guvernare Electronică în calitate de autori a proiectelor de legi nr. 16 și nr. 17 din 30.01.2018 s-au convocat suplimentar într-un grup de lucru cu responsabilii din cadrul CNA pentru înlăturarea divergențelor și factorilor de risc identificați în raportul de expertiză anticorupție.

Ca urmare, majoritatea obiecțiilor înaintate de CNA au fost discutate cu autorii proiectului și au fost formulate recomandări pe principii reciproc acceptabile în vederea promovării în continuare a proiectelor menționate, iar în conformitate cu procesul verbal al ședinței de lucru a CNA și IP „Centrul de Guvernare Electronică” cu privire la raportul de expertiză anticorupție nr. ELO17/4395 din 28.08.2017 și raportul de expertiză anticorupție nr. ELO17/4380 din 18.08.2017, emise pe marginea proiectului de Lege cu privire la schimbul de date și interoperabilitate (proiectul de lege nr. 16) și proiectului de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (proiectul de lege nr. 17), se menționează că, *„în situația în care propunerile formulate în cadrul discuțiilor grupului de lucru vor fi luate în calcul și proiectele de lege sunt ajustate, atunci acestea pot fi promovate și aprobate, așa încât domeniul de schimb de date să fie reglementat.”*

Procesul-verbal al grupului de lucru cu propunerile de modificare corespunzătoare a textelor proiectelor a fost contrasemnat de reprezentanții CNA și IP „Centrul de Guvernare Electronică” la data de 12 martie 2018, și este anexat la prezentul raport.

La definitivarea proiectului în lectura a II-a, Comisia va examina minuțios toate obiecțiile și propunerile de îmbunătățire a proiectului de lege.

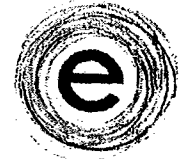
Reieșind din cele sus-menționate, Comisia propune plenului Parlamentului aprobarea proiectului de lege în prima lectură.

Roman BOȚAN
Președintele Comisiei

**CENTRUL DE GUVERNARE ELECTRONICĂ
E-GOVERNMENT CENTER**

Republic of Moldova, Chisinau, MD-2012, 42B, A. Puşkin str.
Phone: +373 22 820 026, email: office@egov.md, <http://www.egov.md>

Nr. 3004 - 117 din 17.04.2018

**Domnului Roman BOŢAN
Preşedinte al Comisiei Securitate
Naţională, Apărare şi Ordine Publică,
Parlamentul Republicii Moldova**

Stimate dle Preşedinte,

Prin prezenta, în contextul examinării de către Comisia Securitate Naţională, Apărare şi Ordine Publică a proiectului de lege nr. 16 cu privire la schimbul de date şi interoperabilitate şi a proiectului de lege nr. 17 pentru modificarea şi completarea unor acte legislative, expedim anexat Procesul-Verbal al şedinţei comune de lucru a Centrului Naţional Anticorupţie şi IP „Centrul de Guvernare Electronică” pe marginea Raportului de expertiză anticorupţie nr. ELO17/4395 din 28.08.2017 şi Raportului de expertiză nr. ELO17/4380 din 18.08.2017, în rezultatul căreia au fost formulate recomandări pe principii reciproc acceptabile în vederea înlăturării divergenţelor şi promovării în continuare a proiectelor menţionate.

Anexă: Procesul verbal din 12 martie 2018 - 5 file.

Cu respect,

Director executiv

Eugeniu URSU

PROCES-VERBAL

al ședinței comune de lucru a Centrului Național Anticorupție și IP „Centrul de Guvernare Electronică” cu privire la Raportul de Expertiză Anticorupție nr. ELO17/4395 din 28.08.2017 și Raportul de Expertiză Anticorupție Nr. ELO17/4380 din 18.08.2017, emise pe marginea proiectului de Lege cu privire la schimbul de date și interoperabilitate (proiectul de lege nr. 16) și proiectului de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (proiectul de lege nr. 17)

din 12 martie 2018

mun. Chișinău

Locul: sala de ședințe a Centrului Național Anticorupție

Ora: 15.30

Ședința a fost moderată de către: Dl Vitalie Verebceanu, șef al Direcției Generale Prevenirea Corupției

Secretar: Olga Tumuruc, consultant legal al Centrului de Guvernare Electronică.

Au participat:

- Dl Vitalie Verebceanu, șef al Direcției Generale Prevenirea Corupției, CNA;
- Dna Elena Bedros, șef adjunct al Direcției Generale Prevenirea Corupției, șef al Direcției legislație și expertiză anticorupție;
- Dna Vera Macovei, inspector al Direcției legislație și expertiză anticorupție;
- Dl Arcadie Rotaru, șef al Direcției Generale Analitică, CNA;
- Dl Eugeniu Ursu, Director executiv al Centrului de Guvernare Electronică;
- Dna Olga Tumuruc, Consultant legal, Centrul de Guvernare Electronică;

Ordinea de zi:

1. Elucidarea mecanismului de schimb de date propus, inclusiv aspectele de asigurare a securității cibernetice și informaționale.
2. Examinare Rapoartelor de expertiză anticorupție întocmite de Centrul Național Anticorupție la proiectul de Lege cu privire la schimbul de date și interoperabilitate și proiectului de Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative în scopul formulării unei poziții comune pe principii reciproc acceptabile.

Dl Eugeniu Ursu, în cadrul discuțiilor a menționat faptul că proiectele de Lege cu privire la schimbul de date și interoperabilitate și proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative, care au fost elaborate de Cancelaria de stat și aprobate de Guvernul RM sunt la moment examinate de către Comisiile Parlamentare specializate. Astfel, în cadrul examinării proiectelor de către Comisia sesizată în fond, Comisia Securitate Națională, Apărare și Ordine Publică, au fost puse în discuție Rapoartele CNA pe marginea proiectelor de lege menționate și concluziilor formulate de aceste rapoarte.

Respectiv, având în vedere că autorul proiectului și CNA au opinii diferite asupra proiectelor este necesar să fie prezentată Comisiei parlamentare o poziție comună formulată pe principii reciproc acceptabile, precum și examinarea posibilităților de înlăturarea a tuturor divergențelor, remedierii factorilor de risc, dar și promovării în continuare a proiectelor pentru a fi aprobate în lectura I.

Astfel, Dl Ursu, conform punctului 1 a ordinii de zi, a adus clarificări în privința soluției tehnice propuse pentru realizarea interoperabilității și schimbului de date. Astfel, a fost evidențiat faptul că din punct de vedere tehnologic platforma de interoperabilitate constituie un mecanism care asigură transportarea datelor, informației între sisteme informaționale, fără ca acestea să fie stocate, păstrate în platformă.

La fel, a fost pus în discuție aspectul de criptare a informației, și garanțiile de securitate cibernetică a acestora în condițiile în care Autoritatea va avea acces la cheia publică.

Dl Ursu și Dna Tumuruc au adus detalii privind garanțiile și mecanismele care asigură securitatea cibernetică și informațională a schimburilor de date realizate prin platforma de interoperabilitate, inclusiv mecanismele de gestionare a certificatelor cheilor publice și destinația nemijlocită a acestora.

Participanții la ședință au acordat de comun acord că sub aspectul de asigurare a cerințelor de securitate cibernetică și informațională, soluția tehnică urmează să implementeze continuu standarde care răspund exigențelor formulate la moment în acest sens și respectiv nu prezintă riscuri.

În continuare, conform punctului 2 din ordinea de zi, Dl Verebceanu și Dna Macovei au notat că CNA susține de principiu proiectele de Lege propuse și pot fi în continuare promovate spre examinare în Parlament, dar totuși urmează a fi luate în considerație unele momente, identificate de CNA ca fiind cu adevărat sensibile.

Astfel, suplimentar modificărilor deja operate de autorii proiectelor, reprezentanții CNA au recomandat câteva intervenții în sensul reglementării exprese a excepțiilor de la aplicarea legii cadru privind schimbul de date și interoperabilitatea, explicării mecanismului de schimb de date în ceea ce privește participanții privați la schimbul de date, soluționarea aspectului de asigurare a securității schimbului de date.

În această ordine de idei, membrii grupului de lucru au examinat fiecare raport de expertiză în parte, și anume, a fost analizată și dezbătută fiecare recomandare în parte formulată în raportul de expertiză, în vederea identificării unei soluții de compromis care ar păstra sensul și scopul urmărit de proiectele de legi, dar și care ar exclude acele riscuri identificate de CNA, formulând următoarele propuneri de amendamente:

1. Pentru soluționarea recomandărilor CNA, expuse la Capitolul III pct. 1 al Raportului se propun următoarele amendamente:

1.1. art. 5 lit. a) să se expună în următoarea redacție:

„a) gratuitatea datelor – toate datele deținute de participanții publici, sînt puse la dispoziție altor participanți publici, în mod gratuit. Punerea la dispoziție a datelor deținute de participanții publici către participanți privați, este efectuată cu titlu oneros în cazurile prevăzute de legislație și în baza mecanismului stabilit de Guvern;”

1.2. art. 7 alin. (6) se va expune în următoarea redacție:

„(6) Schimbul de date pentru participanții persoane juridice de drept privat are loc în bază contractuală cu respectarea prevederilor prezentei legi. Contractul de schimb de date este încheiat între deținătorul platformei de interoperabilitate și persoana juridică de drept privat, este cu titlu oneros în cazurile prevăzute de legislație și în baza mecanismului stabilit de Guvern.”

2. Pentru soluționarea recomandărilor CNA, expuse la Capitolul III pct. 2 al Raportului se propun următoarele amendamente:

2.1. art. 3 alin. (1) se completează după cum urmează:

- După sintagma „se aplică” se completează cu sintagma „participanților publici la schimbul de date, respectiv,”;

- După sintagma „sau dețin sisteme informaționale” se completează cu sintagma „de stat”.

2.2. art. 3 alin. (2) se va expune în următoarea redacție:

„(2) Prezenta lege se aplică de asemenea și persoanelor juridice de drept privat, inclusiv notari, executori judecătorești, registratori, avocați, administratori autorizați, experți judiciari, interpreți și traducători, mediatori, și alte persoane autorizate în conformitate cu legislația în vigoare, în măsura în care acestea dețin sisteme informaționale, dispun de date ce prezintă interes pentru autoritățile și instituțiile publice sau pentru alte persoane fizice și persoane juridice de drept privat și își manifestă disponibilitatea și intenția de a participa la schimbul de date, precum și persoanelor fizice în condițiile în care acestea sunt consumatori de date, în conformitate cu legislația în vigoare.”

2.3. art. 7 alin. (3) se va expune în următoarea redacție:

„(3) Participanții publici sunt obligați să efectueze schimbul de date prin intermediul platformei de interoperabilitate și să asigure condițiile tehnice necesare realizării schimbului de date. Autoritățile și instituțiile publice cu atribuții în domeniul securității statului, contracarării infracționalității, apărării ordinii publice și normelor de drept, prevenirii și combaterii corupției, a actelor conexe corupției și a faptelor de comportament corupțional sînt exceptate de la prevederile prezentului alineat în măsura în care se aplică legislația specială respectivă.”

3. Pentru soluționarea recomandărilor CNA, expuse la Capitolul III pct. 3 al Raportului se propun următoarele amendamente:

3.1. art. 2 alin. (3) se completează și se expune în următoarea redacție:

„(3) În cazul schimbului de date atribuite la secretul de stat sau a altor date cu regim juridic special, se va respecta legislația specială în vigoare.”

3.2. art. 7 alin. (9) se completează la final cu următoarea sintagmă:

„cu excepția prevederilor de la art. 2 alin. (3) din prezenta lege.”

3.3. art. 14 alin. (3) se completează la final cu următoarea sintagmă:

„cu excepția situației în care sunt aplicabile prevederi legale speciale din domeniul apărării naționale, securității statului și menținerii ordinii publice, prevenirii și combaterii corupției, a actelor conexe corupției și a faptelor de comportament corupțional precum și protecției drepturilor și libertăților persoanelor.”

3.4. art. 13 alin. (4) se modifică și expune în următoarea redacție:

„(4) Participantul la schimbul de date poartă răspundere, conform legislației în vigoare, pentru neinformarea Autorității competente în termen de 30 de zile de la data intervenirii modificărilor respective, privind limitarea mandatului sau schimbarea condițiilor sau atribuțiilor sale legale, și respectiv limitarea setului de date. Autoritatea competentă va comunica Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal despre cazurile de neinformare în conformitate cu prezentul alineat.”

4. Pentru soluționarea recomandărilor CNA, expuse la Capitolul III pct. 4 al Raportului se propun următoarele amendamente:

4.1. art. 7 alin. (9) se completează la final cu sintagma:

„cu excepția prevederilor de la art. 2 alin. (3) din prezenta lege.”

4.2. art. 7 alin. (10) se completează după cum urmează: după cuvântul „continuității” se completează cu sintagma „și securității”.

4.3. art. 4 se completează cu noțiunea de „jurnalizare”, după cum urmează:

„*jurnalizare* – procedeu folosit de sistemele informaționale pentru înregistrarea evenimentelor, incluzând data și ora producerii evenimentului, acțiunea întreprinsă, precum și alte detalii specifice evenimentului care îl descriu complet astfel încât să răspundă cerințelor de audit ale deținătorilor de sisteme informaționale;”

5. Pentru soluționarea recomandărilor CNA, expuse la Capitolul III pct. 5 al Raportului se propun următoarele amendamente:

5.1. la art. 4, reieșind din reglementările existente prevăzute la pct.2 subpct.2) al Hotărârii Guvernului nr.404 din 02.06.2014 cu privire la pilotarea platformei de interoperabilitate, noțiunea de „Autoritate competentă” se modifică și expune în următoarea redacție:

„*autoritatea competentă pentru asigurarea schimbului de date și interoperabilității* (în continuare - *Autoritatea competentă*) – IP „Centrul de Guvernare Electronică”, care exercită atribuții în domeniul interoperabilității semantice, tehnice și organizatorice prevăzute de prezenta lege;”

5.2. art. 8 alin. (1) se modifică și expune în următoarea redacție:

„(1) Autoritatea competentă pentru asigurarea schimbului de date și interoperabilității este organul desemnat în conformitate cu prezenta lege, care, asigură interoperabilitatea semantică și stabilește principiile interoperabilității tehnice și organizatorice.”

5.3. art. 8 alin. (2) lit. h) se completează după cum urmează: după sintagma „politicilor publice” se completează cu sintagma „și prevederilor legale”.

6. Pentru soluționarea recomandărilor CNA, expuse la Capitolul III pct. 6 al Raportului se propun următoarele amendamente:

6.1. art. 9 se completează cu alin. (3) care are următoarea redacție:

„(3) Participanții la schimbul de date sunt obligați să informeze Autoritatea competentă despre vulnerabilitățile și incidentele de securitate la utilizarea platformei de interoperabilitate imediat sau în termen de cel mult 2 zile lucrătoare din momentul depistării acestora.”

7. Pentru soluționarea recomandărilor CNA, expuse la Capitolul III pct. 8 al Raportului se propun următoarele amendamente:

7.1. art. 13 alin. (4) se completează și se va expune în următoarea redacție:

„(4) Participantul la schimbul de date poartă răspundere, conform legislației în vigoare, pentru neinformarea Autorității competente în termen de 30 de zile de la data intervenirii modificărilor respective, privind limitarea mandatului sau schimbarea condițiilor sau atribuțiilor sale legale, și respectiv limitarea setului de date. Autoritatea competentă va comunica Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal despre cazurile de neinformare în conformitate cu prezentul alineat.”

De asemenea, au fost formulate următoarele amendamente la proiectul de lege nr. 17 pentru modificarea și completarea unor acte legislative:

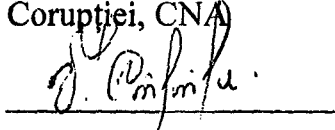
În privința recomandărilor formulate la pct. 1, 3-6 din Raportul de expertiză anticorupție nr. ELO17/4380 din 18.08.2017, s-a stabilit că acestea au fost acceptate și modificările respective au fost efectuate de către autorii proiectelor.

La Art. VI, pct. 11, care vizează modificarea art. 30 alin. (2) al Legii cu privire la registru, se recomandă substituirea cuvântului „lege” cu sintagma „legislația în vigoare”.

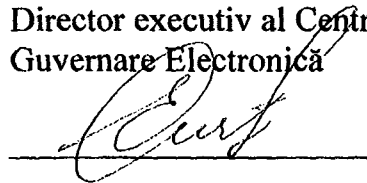
În concluzia discuțiilor comune, reprezentanții CNA au menționat că în situația în care propunerile formulate în urma cadrului discuțiilor grupului de lucru vor fi luate în calcul și proiectele de lege sunt ajustate în baza propunerilor din rapoartele de expertiză, atunci acestea pot fi promovate și aprobate, așa încât domeniul de schimb de date să fie reglementat.

DI Ursu a menționat că propunerile formulate vor fi prezentate Comisiei parlamentare pentru a fi examinate și a fi luată o decizie în sensul acceptării argumentate a acestora și introducerii modificărilor în proiectele de lege, având în vedere că sunt absolut relevante.

Vitalie VEREBCEANU
șef al Direcției Generale Prevenirea
Corupției, CNA

Eugeniu URSU
Director executiv al Centrului de
Guvernare Electronică

Procesul-Verbal a fost întocmit de:
Olga Tumuruc, consultant legal, CGE

